

วิชาพิสิกส์

โดย

อ.ปิยะวัฒน์ วิรชัชต์นกุล

TUTORIAL SCHOOL BY
THE BRAIN

โรงเรียนกวดวิชา คณิต-วิทย์ อันดับ 1 ของประเทศไทย

PAT2

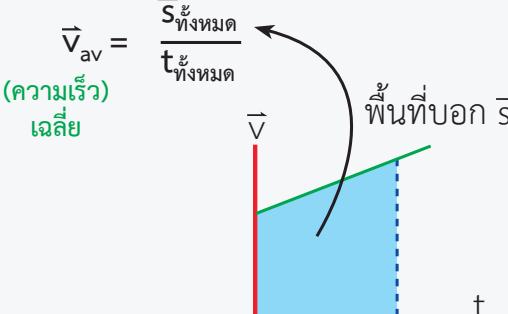
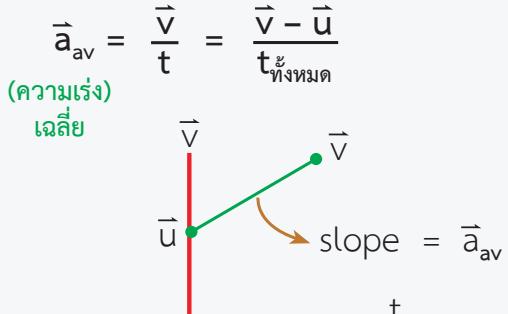
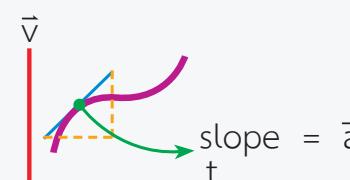
การเคลื่อนที่แนวตรง และกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

PAT2 - การเคลื่อนที่แนวตรง

1. ปริมาณการเคลื่อนที่

ปริมาณ	ทาง (m)	เร็ว (m/s)	เร่ง (m/s ²)
เวกเตอร์ (มีทิศ) สเกลาร์	การกระจัด (start → stop) ระยะทาง (คิดตามจริง)	ความเร็ว $\vec{v} = \frac{\vec{s}}{t}$ อัตราเร็ว $v = \frac{s}{t}$	ความเร่ง $\vec{a} = \frac{\Delta \vec{v}}{t}$ อัตราเร่ง ขนาดของความเร่ง

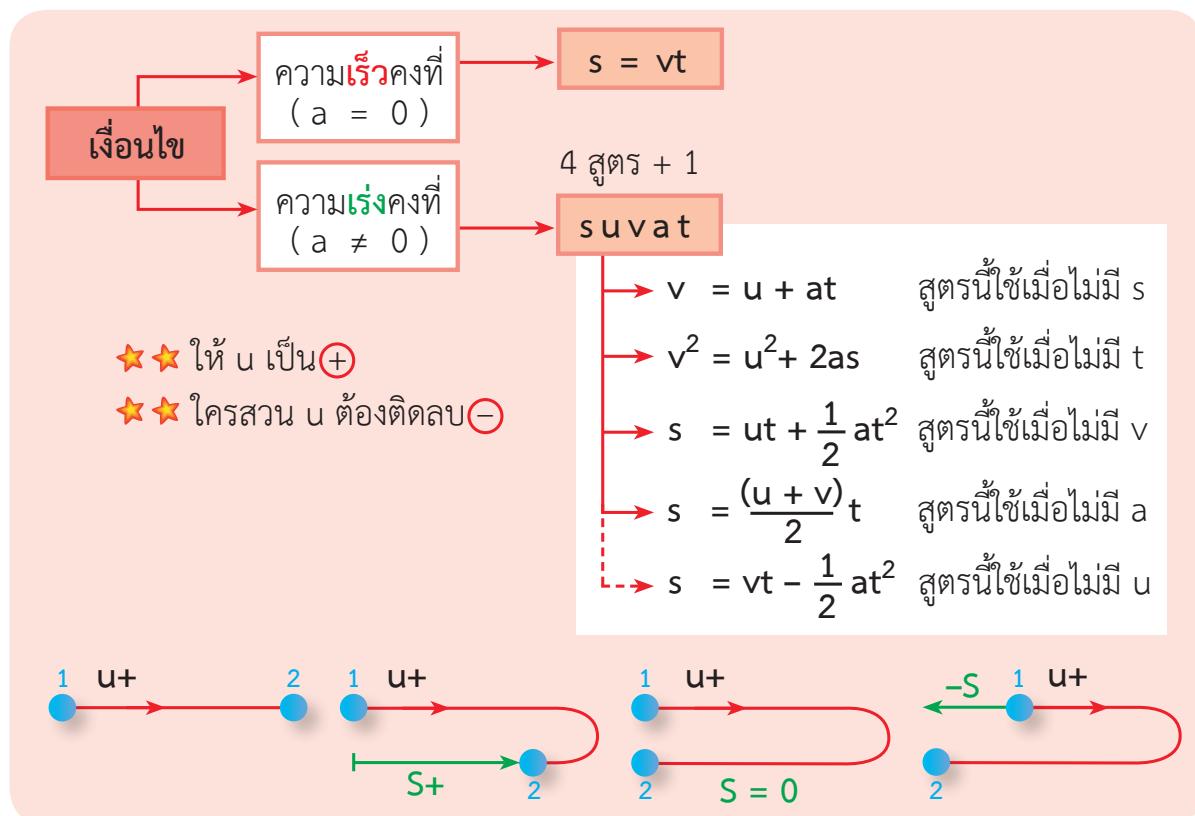
ประเภทของความเร็ว / ความเร่ง

ความเร็ว		ความเร่ง	
ค่าเฉลี่ย	$\vec{v}_{av} = \frac{\vec{s}_{\text{ทั้งหมด}}}{t_{\text{ทั้งหมด}}}$ (ความเร็ว) เฉลี่ย 	$\vec{a}_{av} = \frac{\vec{v}}{t}$ (ความเร่ง) เฉลี่ย 	
ค่าอนันต์	$\vec{v}_{\text{อนันต์}} = \frac{d\vec{s}}{dt}$ = slope ของเส้นสัมผัส บนกราฟ $s - t$ ณ จุดนั้น 	$\vec{a}_{\text{อนันต์}} = \frac{d\vec{v}}{dt}$ = slope ของเส้นสัมผัส บนกราฟ $v - t$ ณ จุดนั้น 	

* ระวังโจทย์ถาม vector หรือ scalar ให้ดี *

1. วัตถุที่เคลื่อนที่เป็นระยะทาง 20 Gm ในเวลา 5 Ts จะมีอัตราเร็วเท่าใด (PAT2 เม.ย. 57)
  1. 4 m/s
  2. 4 mm/s
  3. 4 $\mu\text{m/s}$
  4. 4km/s

2. ชายคนหนึ่งขับรถบนทางตรงด้วยอัตราเร็ว 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เป็นระยะทาง 10 กิโลเมตร แล้วขับต่อด้วยอัตราเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมงเป็นระยะทางอีก 10 กิโลเมตร และด้วยอัตราเร็ว 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมงเป็นระยะทางอีก 10 กิโลเมตร อัตราเร็วเฉลี่ยของรถคันนี้เป็นเท่าใด (PAT 2 มี.ค. 52)
  1. 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
  2. มากกว่า 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
  3. น้อยกว่า 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
  4. ข้อมูลไม่เพียงพอ

3. สำหรับการเคลื่อนที่ใน 1 มิติ ข้อความใดต่อไปนี้เมื่อนำมาเติมในประโยคแล้วให้ใช้ความที่ถูกต้อง “สำหรับความเร่งที่มีทิศเดียวกับความเร็ว ถ้าอัตราเร็วของวัตถุกำลังเพิ่มขึ้นแล้ว ขนาดของความเร่งจะ...” (PAT 2 มี.ค. 54)
  1. เพิ่มขึ้นเท่านั้น
  2. คงที่เท่านั้น
  3. เพิ่มขึ้นหรือคงที่เท่านั้น
  4. เพิ่มขึ้น คงที่ หรือลดลงก็ได้

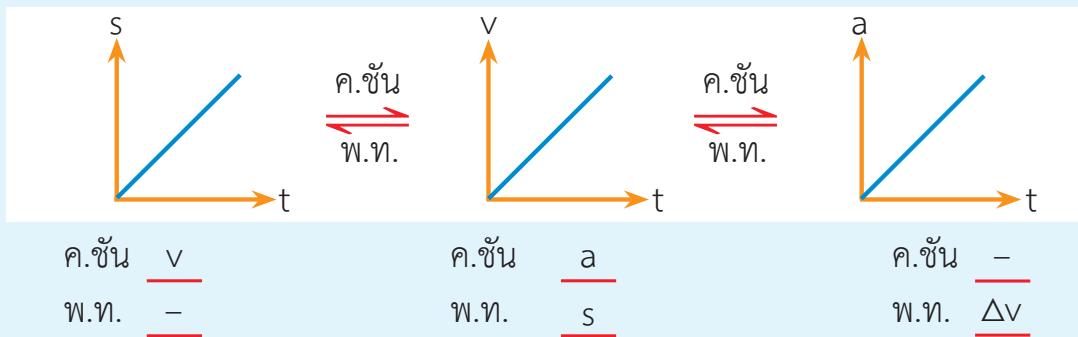
2. สมการการเคลื่อนที่

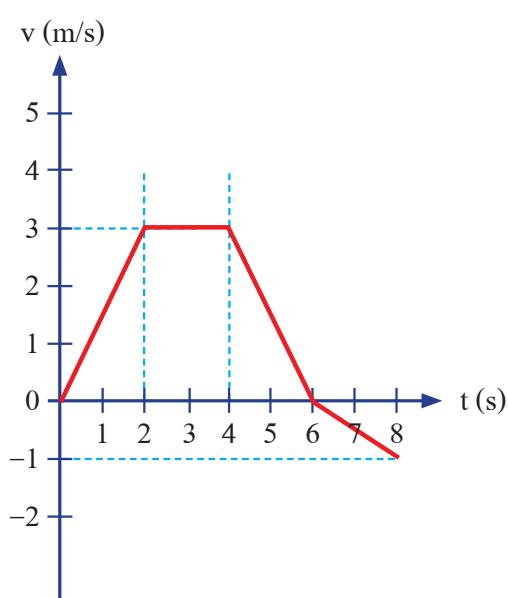
4. รถยกตื้นหนึ่งเมื่อเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว V_0 และเบรกโดยมีระยะเบรกเท่ากับ X_0 ถ้ารถตื้นนี้เคลื่อนที่ด้วยความเร็วเป็น 2 เท่าของความเร็วเดิม จะมีระยะเบรกเป็นเท่าใด (กำหนดให้เหยียบเบรกด้วยแรงเท่ากันทั้งสองครั้ง) (PAT 2 มี.ค. 52)

1. $\frac{x_0}{4}$
2. $\frac{x_0}{2}$
3. $2x_0$
4. $4x_0$

3. กราฟการเคลื่อนที่

5. กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเร็ว กับ เวลา ของวัตถุที่เคลื่อนในแนวตรง (PAT 2 ต.ค. 53)

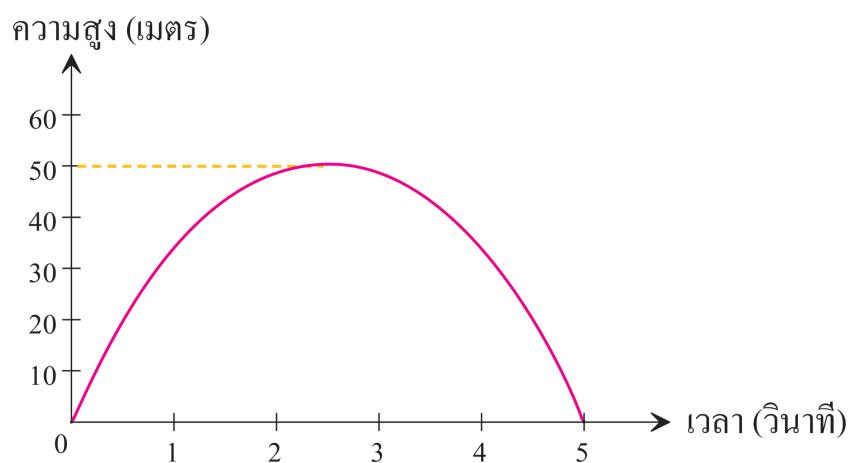
ข้อความต่อไปนี้กล่าวถูกกี่ข้อ

- ก) ในช่วงเวลา 0 – 8 วินาที
วัตถุมีการกระจัดเท่ากับ 11 เมตร
- ข) ในช่วงเวลา 0 – 2 วินาที และช่วงเวลา
4 – 6 วินาที วัตถุมีความเร่งเท่ากัน
- ค) ในช่วงเวลา 6 – 8 วินาที วัตถุมีความหน่วง
  1. ถูก 1 ข้อ
  2. ถูก 2 ข้อ
  3. ถูกทุกข้อ
  4. ไม่มีข้อใดกล่าวถูก

4. Free Fall

6. ปาลูบอลขึ้นไปในแนวคิ่งจากดาวดวงหนึ่งที่มีความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงที่ไม่เท่ากับโลก พบร่วมกับความสัมพันธ์ระหว่างความสูงของลูกบอลในแนวคิ่งกับเวลาเป็นดังกราฟ ความเร็วต้นของลูกบอลเป็นกิโลเมตรต่อวินาที (PAT 2 ก.ค. 53)

1. 20
2. 30
3. 40
4. 50

7. วัตถุก้อนหนึ่งกำลังเคลื่อนที่บนแกน x ถ้าเครื่องหมายของเวกเตอร์การกระจัด ความเร็ว และความเร่งเป็น ลบ บวก ตามลำดับ ข้อใดบรรยายสภาพการเคลื่อนที่ของวัตถุได้ถูกต้อง (PAT2 มี.ค. 56)

1. วัตถุอยู่ที่ตำแหน่ง $x < 0$ กำลังเคลื่อนที่ไปในทิศ $-x$ และกำลังช้าลง
2. วัตถุอยู่ที่ตำแหน่ง $x < 0$ กำลังเคลื่อนที่ไปในทิศ $-x$ และกำลังเร็วขึ้น
3. วัตถุอยู่ที่ตำแหน่ง $x < 0$ กำลังเคลื่อนที่ไปในทิศ $+x$ และกำลังช้าลง
4. วัตถุอยู่ที่ตำแหน่ง $x < 0$ กำลังเคลื่อนที่ไปในทิศ $+x$ และกำลังเร็วขึ้น

8. 釆งกับคำอธิบายนี้ บันตึกสูง ถ้า釆งปาก้อนหิน A ขึ้นในแนวเดิมด้วยความเร็วต้น 10 เมตร ต่อวินาทีพร้อมกันกับที่ดำเนินการกับปาก้อนหิน B ลงในแนวเดิมด้วยขนาดความเร็วเท่ากัน ข้อใดต่อไปนี้สรุปได้ถูกต้อง (ไม่ต้องคิดผลของแรงต้านอากาศ) (PAT 2 ก.ค. 53)
1. ก้อนหิน A มีขนาดของความเร็วเฉลี่ยมากกว่าของก้อนหิน B
  2. ก้อนหินทั้งสองตกกระทบพื้นด้วยความเร็วเท่ากัน
  3. ก้อนหินทั้งสองมีความเร็วเฉลี่ยเท่ากัน
  4. มีคำตอบถูกมากกว่า 1 ข้อ

PAT2 - กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

1.

กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน

กฎแห่งความเมื่อย

$$1^{\text{st}} \rightarrow \sum \vec{F} = 0$$

รักษาสภาพการเคลื่อนที่

นิ่ง ($\vec{v} = 0$)

ความเร็วคงที่ ($\vec{v}_{\text{คงที่}}$)

$$(\ddot{a} = 0)$$

กฎ: เมื่อแรงลัพธ์ที่มากระทำต่อวัตถุ มีค่าเป็นศูนย์แล้ว วัตถุจะรักษาสภาพการเคลื่อนที่

ขนาด
เดิม
ทิศ
เดิม

การคำนวณ ถ้า $\sum \vec{F} = 0$ วัตถุจะอยู่ใน **สมดุล** ต่อการเลื่อนที่

$$\begin{aligned} F_{\uparrow} &= F_{\downarrow} \\ F_{\leftarrow} &= F_{\rightarrow} \end{aligned}$$

กฎแห่งความเร่ง

$$2^{\text{nd}} \rightarrow \sum \vec{F} = m \vec{a}$$

♥ $\vec{F}$ คือ แรง (N)

♥ m คือ มวล (kg)

♥ $\vec{a}$ คือ ความเร่ง (m/s^2)

กฎ: เมื่อแรงลัพธ์ที่ไม่เป็นศูนย์มามากกระทำ จะทำให้วัตถุเกิดการเคลื่อนที่ด้วย ความเร่ง

การคำนวณ

$$\sum \vec{F} = m \vec{a}$$

แรงดึง – แรงต้าน
คิดเฉพาะแรงภายในอก

• $\vec{a}$ มีทิศทางเดียวกับแรงลัพธ์
• $\vec{a} = \Delta \vec{v} = \frac{\vec{v} - \vec{v}_0}{t}$

กฎแห่งกรรม

$$3^{\text{rd}} \rightarrow \text{Action} = \text{Reaction}$$

กฎ: ทุกๆ แรงกิริยา (Action) จะมีแรงปฏิกิริยา (Reaction) ซึ่งมีขนาดเท่ากัน กระทำในทิศตรงข้ามเสมอ

สมบัติ
 $\vec{A}$ และ $\vec{R}$

ขนาดเท่า

ทิศตรงข้าม

ห้ามหักล้าง (เพรากระทำกับวัตถุคนละก้อน) $\rightarrow$ ไม่จำเป็นต้องสัมผัสกัน

9. นักเรียนคนหนึ่งออกแบบผลักดันเบ็นให้เคลื่อนที่ไปข้างหน้า ข้อใดสรุปเกี่ยวกับขนาดของแรงที่รถเบ็นกระทำกับนักเรียนได้ถูกต้อง (PAT 2)

1. มากกว่าขนาดของแรงที่นักเรียนกระทำกับรถเบ็นตลอดเวลา
2. เท่ากับขนาดของแรงที่นักเรียนกระทำกับรถเบ็นตลอดเวลา
3. น้อยกว่าขนาดของแรงที่นักเรียนกระทำกับรถเบ็นตลอดเวลา
4. มากกว่าขนาดของแรงที่นักเรียนกระทำกับรถเบ็นเมื่อยังไม่เคลื่อนที่ แต่น้อยกว่าขนาดของแรงที่นักเรียนกระทำกับรถเบ็นเมื่อเคลื่อนที่ไปแล้ว

10. ชาย 2 คน ต้องการขนย้ายวัตถุขนาดใหญ่จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง โดยชายคนแรกออกแบบเดิง 32 นิวตัน ทำมุม 60° กับแนวระดับ ส่วนชายคนที่สองออกแบบผลัก 20 นิวตัน อีกด้านหนึ่งของวัตถุในแนวระดับโดยพื้นมีแรงเสียดทานกระทำต่อวัตถุขนาด 5 นิวตัน และวัตถุมีความเร่ง 0.5 เมตรต่อวินาที² มวลของวัตถุก้อนนี้มีค่ากีโลกรัม (PAT 2)

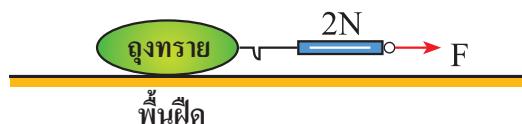
11. วางแผนล่องใบหนึ่งบนรถกระยะสั้นประสิทชีความเสียดทานสติตะหารว่างกล่องกับพื้นกระยะเท่ากับ 0.45 ความเร่งสูงสุดของรถกระยะที่ไม่ทำให้กล่องไถลไปบนพื้นกระยะมีค่าเท่าใด (PAT 2)

1. 0.046 m/s^2
2. 0.45 m/s^2
3. 4.4 m/s^2
4. 44 m/s^2

12. สมชายพบว่า วัตถุหนึ่งกำลังเคลื่อนที่ไปทางขวา ข้อใดเป็นข้อสรุปที่ถูกต้อง (PAT2 มี.ค. 55)

1. ถูกกระทำด้วยแรงลัพธ์ที่มีทิศไปทางขวา
2. ถูกกระทำด้วยแรงที่มีทิศไปทางขวา
3. ถูกแรงกระทำมากกว่าหนึ่งแรง
4. ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการสรุป

13. ถุงทรายซึ่งวางอยู่บนพื้นฝึกถูกดึงด้วยเครื่องขั้งสปริง เครื่องขั้งดังกล่าวถูกดึงด้วยแรง F ในขณะที่ถุงทราย มีความเร็วคงที่ ต้าชั้งสปริงอ่านค่าได้ 2 N ข้อใดกล่าวถูกต้อง (PAT2 ม.ค. 54)

1. ถุงทรายถูกดึงด้วยแรงลักษณะ 2 N
2. แรงเสียดทานของลนท์เท่ากับ 2 N
3. แรงเสียดทานของลนท์มีค่าน้อยกว่า 2 N
4. ผลต่างระหว่างแรง F และแรงเสียดทานของลนท์เท่ากับ 2 N

14. เอกามีอัจฉริยะ 2 kg ไว้ ต่อมาปล่อยมือให้มวลด้วยหัวลงก้อนตกลงมาด้วยแรงโน้มถ่วง แรงตึงเชือกจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร (PAT2 ต.ค. 55)

1. ลดลงจนเท่ากับศูนย์
2. เท่าเดิมตลอดเวลา
3. เพิ่มขึ้นไปสูงค่าๆหนึ่งที่น้อยกว่า 2 g
4. เพิ่มขึ้นไปสูงค่า 2 g

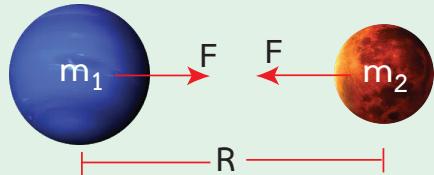
2.

แรงดึงดูดระหว่างมวล

แรงโน้มถ่วง / แรงดึงดูด

$$F = \frac{GMm}{R^2} : G = 6.67 \times 10^{-11} \text{ Nm}^2/\text{kg}^2$$

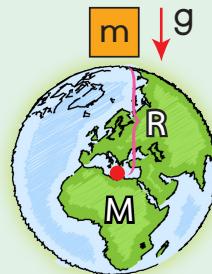
R วัดจากจุดศูนย์กลางดาวเสมอ

สนามโน้มถ่วง / ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วง

$$g = \frac{GM}{R^2} : g \approx 9.8 \text{ m/s}^2 \text{ หรือ } 10 \text{ m/s}^2$$

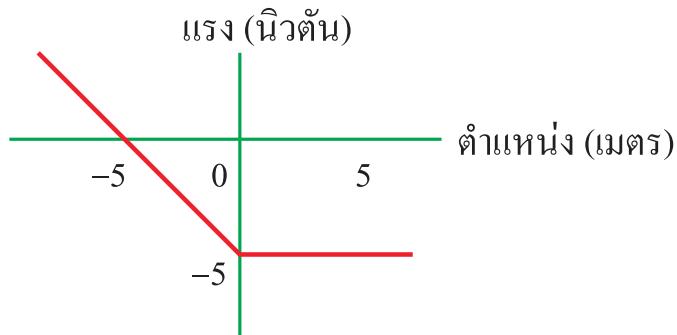
R วัดจากจุดศูนย์กลางดาวเสมอ

15. นักบินอวกาศจะมีน้ำหนักเป็นกี่เท่าของน้ำหนักที่ชั่งบนโลก ถ้าอยู่บนดาวเคราะห์ที่มีรัศมีเป็น 9.5 เท่า ของรัศมีโลก และมีมวลเป็น 95 เท่าของมวลโลก (**โควต้า มข.**)

1. 0.55
2. 0.85
3. 1.05
4. 1.35

16. หากแรงที่กระทำกับวัตถุหนึ่งที่มีมวล 1 กิโลกรัม เปลี่ยนแปลงตามตำแหน่งบนแกน x ดังรูป

พิจารณาการเคลื่อนที่ใน 1 มิติโดยไม่คิดแรงต้าน ถ้าวัตถุอยู่นิ่งที่ตำแหน่ง $x = 5$ เมตร
ความเร็วของวัตถุที่ตำแหน่ง $x = 0$ เป็นกี่เมตร/วินาที (PAT2 ข.ค. 56)

1. -7   2. -5   3. 0   4. 7

17. พิจารณาเหตุการณ์ต่อไปนี้

- ก. ผู้โดยสารที่อยู่ในรถที่กำลังแล่นอยู่ จะเชือกทางขวาเมื่อรถเลี้ยวซ้าย
ข. นักวิ่ง 100 เมตร ในการแข่งขันซีเกมส์ทุกคน ใช้เท้าถีบพุงตัวออกไปข้างหน้า เมื่อ
ได้ยินเสียงปืนสัญญาณให้เริ่มวิ่ง

เมื่อนำเหตุการณ์ข้างต้นมาพิจารณาตามกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน เหตุการณ์ในข้อ

ก. และ ข. จะเป็นไปตามกฎข้อใดตามลำดับ

คำตอบที่ถูกต้องคือ (ENT)

1. ข้อ 1 และ 2   2. ข้อ 3 และ 2
3. ข้อ 1 และ 3   4. ข้อ 2 และ 3

ได้รับความไว้วางใจจากนักเรียนกว่า 1.5 ล้านคน ตลอดเวลาที่ผ่านมา

เป็นที่ “1” ในใจ

ด้วยระบบการเรียนรู้ที่ครบทั้ง 3 แก่งได้

อัพเดต เฉลยข้อสอบ
ทุกสนามสอบสำคัญ

www.youtube.com/WeByTheBrain

แฟนเพจ **มากกว่า 3 แสนคน**
www.facebook.com/WeByTheBrain

02-952-6767

www.WeByTheBrain.com

